

Alfred Hitchcock – katolík so zmyslom pre vinu a strach

Branislav Michalka

11. decembra 2021 ✝ Kultúra

Slávny režisér, ktorého meno sa v druhej polovici 20. storočia stalo synonymom hrôzostrašnej filmovej atmosféry mal súkromný život, ktorý bol diametrálne odlišný od príbehov, ktoré sfilmoval. Bol to zbožný katolík, milujúci manžel, otec a starý otec, výzorom, postavou ani dobrodružstvami nijako nepripomínajúci svižných, mladých a akčných hrdinov zo svojich filmov.

Zdroj: Flickr

Korpulentný mladík s ustupujúcou bradou, nie príliš atraktívneho vzhľadu, ktorý začal pracovať v roku 1919 ako kreslič filmových titulkov, pripomínajúci skôr pátra Browna, než Caryho Granta alebo Jamesa Stewarta z jeho budúcich filmov, sa narodil v predposlednom roku 19. storočia dvom zbožným katolíckym rodičom s írskymi koreňmi. Jeho otec vlastnil vo východnom Londýne obchod so zeleninou, ktorý zdedil po svojom otcovi. Okrem najmladšieho Alfreda Josepha, mali manželia ešte dve deti Williama a Ellen.

Prísna katolícka výchova v domácnosti a hlboká zbožnosť rodičov, sa odrazili na Hitchcockovej celoživotnej vernosti katolíckej Cirkvi a príslovečnej viktoriánskej slušnosti. Bol natoľko pokojným a dobrým dieťaťom, že ho jeho otec nazval, ako režisér rád citoval, „*malým jahniatkom bez poškvvrny*“. Pre každý prípad si však jeho otec ešte poistil synovu poslušnosť tým, že malého Alfreda, keď mal päť rokov, poslal jedného dňa s ručne napísaným lístkom na policajnú stanicu. Policajt si lístok prečítal, vzal chlapca a na niekoľko minút ho zavrel do cely. Potom ho vypustil so slovami: „*Toto sa stane neposlušným chlapcom.*“

Tento náznak čierneho humoru z otcovej strany zabral u malého Alfreda natoľko, že pociťoval celoživotný strach z polície a prekročenia zákona. Svoje celoživotné pocity viny a hrôzy z prestúpenia zákona, spájal práve s touto príhodou, ako to aj uviedol v rozhovore s Tomom Snyderom v roku 1973. Dodal, že sa „*bojí všetkého..., čo súvisí so zákonom*“ a preto nebude ani šoférovať auto v prípade, že nájde za stieračom lístok od policajta.

Rodina sa pravidelne zúčastňovala na svätej omši, ktorú zvyčajne slúžieval kňaz pochádzajúci priamo z rodiny, otcov synovec a malý Alfred mu miništroval.

A. Hitchcock pri práci v roku 1943

zdroj: Flickr

Školské roky Alfred strávil na kvalitných katolíckych školách, kde sa ešte viac utvrdil vo viere. Keď mal sedem rokov nastúpil do kláštornej školy Howrah House, kde zostal dva roky. Potom prestúpil na kláštornú školu Wode Street School, ktorá bola pravdepodobne prestížnejšia, ako tá predchádzajúca, pretože bola opisovaná ako škola „*pre dcéry džentlmenov a pre malých chlapcov*“. V puberte navštevoval jezuitské gymnázium, ktoré malo povestť prísnej disciplíny vo výchove. Chlapci boli na konci dňa vyhodnocovaní a pokiaľ sa ukázalo, že sa dopustili priestupku, boli telesne trestaní palicou. V rozhovore s Petrom Bogdanovichom túto výchovu zhodnotil nasledovne: „*Jezuiti ma naučili organizácii, sebakontrolu a do určitej miery aj usudzovaniu.*“

Jeho oddanosť viere sa prejavila aj v kroku, ktorý bol vtedy, na rozdiel od dnešnej doby, považovaný väčšinou za nezvratný – vo vstupe do manželstva. Jeho manželkou sa stala scenáristka Alma Revilleová, ktorá nebola katolíčkou. Hitchcock ju obrátil na vieru a v roku 1927, rok po sobáši, konvertovala a bola pokrstená kardinálom Francisom Bourneom vo Westminsterskej katedrále. Iné zdroje (K. V. Turley v *NC Register*) však uvádzajú, že konvertovala už pred svadbou a absolvovala predmanželský prípravný katechetický kurz, aby sa dôkladne oboznámila s vierou. Po celý život k nej cítil úprimnú lásku a prejavoval jej oddanosť. Známy sa stal jeho výrok z roku 1979, keď prijímal cenu za celoživotné dielo: „*Chcel by som spomenúť štyroch ľudí, ktorí mi poskytli v živote najväčšiu náklonnosť, uznanie, povzbudenie a neustálu spoluprácu. Je to filmový strihač, scenárista, matka mojej dcéry Pat a štvrtá je vynikajúca kuchárka, ktorá dokázala v kuchyni zázraky. Všetci štyria sa volajú Alma Revilleová.*“

Svojej jedinej dcéry Patrícii (umrela 93-ročná v roku 2021) odovzdal katolícku vieru rovnako, ako ju jemu odovzdali jeho rodičia a tá ju odovzdala jeho vnúčatám. Rodina Hitchcockovcov bola pravidelne vídaná, ako v nedeľu kráča do kostola Dobrého pastiera, nachádzajúcom sa v hollywoodskej štvrti Beverly Hills. Jeho dcéra, ktorá mala v roku 1952 katolícky sobáš, si vzala za muža príbuzného bostonského arcibiskupa O'Conella a vychovala svoje tri dcéry vo viere svojho otca. Keď Patrícia v tomto roku zomrela, jej dcéra Teresa ju označila za dobrú uchovávateľku dedičstva po jej starom otcovi.

Alfred Hitchcock s manželkou, dcérou, zaťom a vnučkami

zdroj: wikimedia commons

Keďže si režisér strážil svoje rodinné súkromie, desil sa zvedavosti médií a správ o jeho vnútornom živote nebolo príliš mnoho, vznikali rôzne úvahy zo strany neveriacich či protikatolíckych obdivovateľov jeho filmov, ktorí sa snažili šíriť dohady, že jeho viera bola čisto formálna. Predstava jedného z najslávnejších režisérov, ako devótneho katolíka, im zrejme bola krajne nepríjemná.

O Hitchcockovej úprimnej zbožnosti však svedčia viaceré, aj keď menej známe svedectvá. Napríklad pri svojej prvej ceste do Paríža so známymi, začiatkom 20. rokov minulého storočia, do mesta, ktoré bolo vtedy synonymom dekadencie, bolo prvou vecou, ktorú okamžite urobil po príchode, že išiel na rannú svätú omšu.

Krásne svedectvo o jeho viere priniesol jezuitský kňaz, otec Mark Henninger, ktorý ho dôverne poznal na sklonku života. Kňaz spomína, ako sa v neskorších rokoch režisérovho života pravidelne slúžila svätá omša priamo v dome Hitchcockovcov. Raz ho k nim, ešte ako mladého kňaza, pozval iný kňaz, otec Tom Sullivan. Našli režiséra spať v obývačke a Sullivan s ním mierne zatriasol. Zobudil sa, pozrel nahor a pobožkal kňazovi ruku. Sullivan ukázal na mladého spoluhošťa a povedal: *„Hitch, toto je Mark Henninger, mladý kňaz z Clevelandu.“*

„Cleveland?“, odvetil Hitchcock, *„Odporné!“*

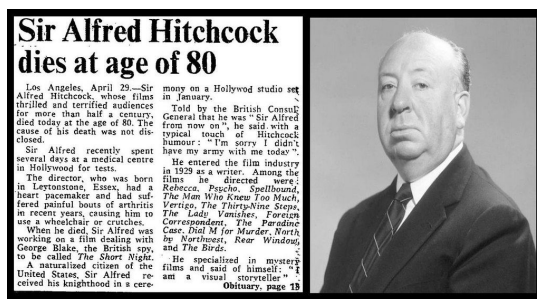
Potom slúžili tichú svätú omšu a Henninger si všimol, že režisér odpovedá latinsky, čo interpretoval neskôr tak, že režisér asi nebol dlho v kostole. Všimol si však, ako sa režisér po svätom prijímaní utiahol do kúta. Keď sa prizrel dôkladnejšie, uvidel ako mu z očí tečú po tlstých lícach obrovské slzy.

Ešte niekoľkokrát takto so Sullivanom prišli slúžiť svätú omšu do obývačky k Hitchcockovcom, až sa Henninger odvážil opýtať:

„Tak, pán Hitchcock, videli ste v poslednej dobe nejaký dobrý film?“

Ten sa zamyslel a pomaly prehovoril: *„Nie, nevidel. Keď som robil filmy, boli o ľuďoch, nie o robotoch. Roboty sú nudné. Poďme, dajme si radšej jednu omšu.“*

Vyskytli sa dokonca aj tvrdenia, že pri svojej smrti režisér odmietol kňaza, čo vyvrátil samotný Tom Sullivan, ktorý ho vtedy spovedal. Hitchcock bol známy aj svojou charitatívnou štedrosťou a daroval Cirkvi a jej charitatívnym organizáciám veľké sumy peňazí.

Správa o smrti Alfreda Hitchcocka z roku 1980

zdroj: Flickr

Striktne katolícke motívy sa objavujú v dvoch jeho filmoch: *Spovedám sa* (I Confess, 1953) a *Chybný muž* (The Wrong Man, 1956). V prvom je hrdinom kňaz, ktorý odmieta prezradiť spovedné tajomstvo, napriek tomu, že mu hrozí súd a väzenie. V druhom filme ide o príbeh obyčajného človeka, barového hudobníka, ktorého omylom obvinia z lúpežného prepadnutia. Vo filme je otvorene zobrazená katolícka viera hlavnej postavy a jeho rodiny, vrátane modlenia ruženca. Symbolicky sa v momente najväčšieho zúfalstva hlavného hrdinu zobrazuje vo filme dvojprojekcia obrazu Božského Srdca a momentu blížiacej sa záchrany a rozuzlenia.

Alfred Hitchcock zomrel v roku 1980 a pohrebný obrad bol vykonaný v kostole Dobrého pastiera v Beverly Hills, kam s rodinou počas života chodieval na sv. omšu.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/alfred-hitchcock-katolik-so-zmyslom-pre-vinu-a-strach/>